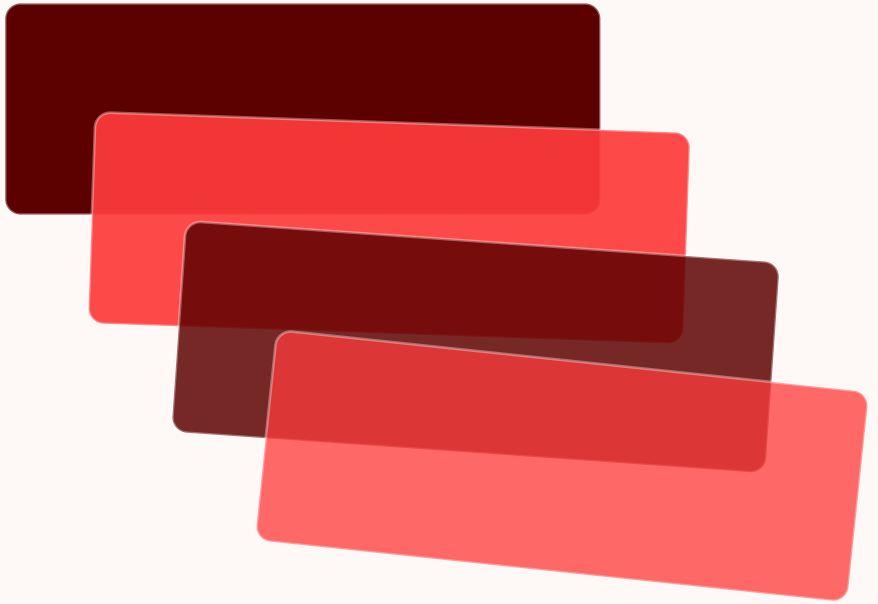
FORORDNING (EU) 2024/1624

AMLR og AMLA

Krav til forpliktede enheter

Knut Høylie, Regnskap Norge

Forventet ny lovgivning innen antihvitvasking

Ny norsk lov (henvisningslov)

AMLR

Reglene virksomhetene skal følge

AMLA-forordningen

Myndigheten som skal bidra til at reglene praktiseres ensartet

AMLD6

Hvordan medlemsstatene skal organisere det nasjonale AML-systemet

AMLR får anvendelse fra 10. juli 2027. Også i Norge?

Hva endrer seg?

Fra nasjonalt gjennomført direktiv til direkte anvendelige EU-regler

Felles regelverk

- Mer ensartede plikter
- Mindre nasjonalt handlingsrom
- Direkte anvendelig forordning

Samme grunnmodell

- Risikobasert tilnærming
- Kundetiltak og oppfølging
- Undersøkelse og rapportering

Tydeligere styring

- Ledelsesansvar
- Compliancefunksjoner
- Ressurser, kontroll og forbedring

AMLR handler både om enkeltplikter og om at hvitvaskingsarbeidet fungerer som system.

Ansvar, organisering og ressurser

Artikkel 11

Compliance manager

- Medlem i ledelsesorgan
- Overordnet ansvar for etterlevelse
- Sikre samsvar mellom risiko og system
- Sikre tilstrekkelige ressurser
- Følge opp vesentlige svakheter

Compliance officer

- Løpende gjennomføring
- Rutiner og kontroller i praksis
- Kontaktpunkt for myndigheter
- Rapportering av mistanke til FIU
- Tilstrekkelig hierarkisk nivå

Funksjonene kan i enkelte virksomheter kombineres, men ansvaret må være tydelig.

Hvitvaskingsarbeidet som styringssystem

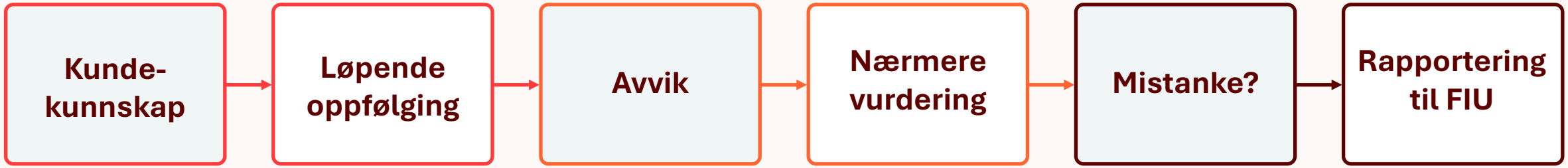
Artikkel 9–14

Rutiner er én del av systemet. AMLR krever også ansvar, ressurser, kontroll og forbedring.

Fra avvik til mistanke

Artikkel 26 og 69

Vurderingen

- Er forholdet forenlig med det vi vet om kunden?

Beslutningen

- Kan mistanken avkreftes – eller skal det rapporteres?

AMLR i én styringssløyfe

Seks spørsmål foretaket må kunne svare på

Kjernen i AMLR: Foretaket må kunne vise sammenheng mellom risiko, tiltak, kontroll og forbedring.

Hvordan imøtekommer Norge dette?

Kapittel 2 Antihvitvaskingsforordningen og supplerende regler om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

§ 2-1 *Gjennomføring av antihvitvaskingsforordningen (AMLR)*

(1) Forordning (EU) 2024/1624 om å forebygge bruken av det finansielle systemet til hvitvasking eller terrorfinansiering (antihvitvaskingsforordningen), som inntatt i EØS-avtalen vedlegg IX nr. …, gjelder som lov. Forordningen gjelder med tilpasningene som følger av vedlegg IX, protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.

(2) Når det i loven her vises til antihvitvaskingsforordningen, menes forordningen slik den er gjennomført etter bestemmelsen her.

(3) Dersom en risikovurdering etter § 6-1 tilsier det, kan departementet i forskrift utvide antihvitvaskingsforordningens virkeområde.

(4) Departementet kan i forskrift gjøre unntak fra antihvitvaskingsforordningen for forpliktede enheter som driver sporadisk eller svært begrenset finansiell aktivitet, for tilbydere av spilltjenester og for fotballklubber, i samsvar med antihvitvaskingsforordningen artikkel 4, 5 og 6. Risikovurderinger som ligger til grunn for eventuelle unntak, må revideres jevnlig for å sikre at unntakene kan opprettholdes.

(5) Departementet kan fastsette utfyllende forskrifter til bestemmelsen her til gjennomføring av Norges forpliktelser etter EØS-avtalen.

(6) Departementet kan i forskrift gi følgende tillegg til og endringer i regler i antihvitvaskingsforordningen:

a. Lavere grenser for antall innbyggere for tilfeller nevnt i artikkel 2 nr. 1 punkt 34 bokstav a nr. iii og viii.
b. Lavere terskler for identifisering av foretak kontrollert av regionale eller lokale myndigheter, som nevnt i artikkel 2 nr. 1 punkt 34 bokstav a nr. vii.
c. En bredere avgrensning av når søskenforhold regnes som nært familiemedlem, som nevnt i artikkel 2 nr. 1 punkt 35 bokstav d.
d. Nærmere regler om forsterkede kundetiltak, i samsvar med artikkel 34 nr. 7.
e. At bare kategorien av begunstigede og dens karakteristikker skal identifiseres i forbindelse med programmer for ansattes eierskap og deltakelse og i forbindelse med juridiske personer som ligner uttrykkelige truster, uttrykkelige truster og lignende juridiske arrangementer, som nevnt i artikkel 59 nr. 2 bokstav b og c.
f. At forpliktede enheter nevnt i artikkel 3 punkt 3 bokstav a og b skal rapportere til FIU-en via et selvregulerende organ, som nevnt i artikkel 70 nr. 1

EUs sjette antihvitvaskingspakke

Vesentligste innspill til norsk gjennomføring — med vekt på lesbar lovstruktur, målrettet veiledning og praktisk etterlevelse.

Finansdepartementets høring · Oslo 30.04.2026

Kjernebudskap

«Regelverket må gjøres mulig å etterleve i praksis.»

Høringssvaret argumenterer for at kompleksitet i EU-regelverket må møtes med klar lovteknikk, sektorspesifikk veiledning og tilsyn som forstår bransjene.

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

Regelverksstruktur: ny lov må hjelpe lovbrukeren

RN støtter ny antihvitvaskingslov, men foreslår en mer brukerorientert oppbygging.

PROBLEM I LOVUTKASTET

§ 2-1

Den sentrale gjennomføringshjemmelen oppleves å vektlegge EØS-oppfyllelse fremfor å forklare hvem reglene gjelder for og hvor pliktene finnes.

Konsekvens

Lovteksten bør gjøre det raskt å forstå at forordningen er førende for forpliktede enheter.

FORESLÅTT BRUKERLOGIKK

§ 2-1	Antihvitvaskingsforordningen gjelder som norsk lov
§ 2-2	Plikter, rettigheter og tiltak følger av forordningen
§ 2-3	Rapporteringsplikt samles i egen paragraf
§ 2-4	Forskriftshjemmel skilles ut for presiseringer

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

Hva med forordningen AMLR?

Kjernebekymringen er at komplekst EU-regelverk kan sette antihvitvaskingsarbeidet tilbake. Veiledning blir avgjørende for om vi får reell etterlevelse.

«Lovstrukturen fremstår mest tilpasset lovutvikleren — og i liten grad lovbrukeren.»

Gjelder både norsk lovgivning (utkastet) og forordningen AMLR

TRE PRAKTISKE KRAV TIL VEILEDNINGSTILTAK

01 Målrettet

Bransjespesifikke veiledninger og uttalelser treffer bedre enn generelle informasjonstiltak.

02 Nasjonalt ansvar

Norske myndigheter bør ikke passiviseres mens de venter på uttalelser fra AMLA.

03 Proporsjonalt

Kompleksitet må reflekteres i sanksjonering, slik at ukritisk sanksjonering unngås.

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

Kontantvederlag: samordning er hovedpoenget

Regnskap Norge vektlegger læringshensyn, færre feil og bedre AML-effekt gjennom én felles grense.

DAGENS / FORESLÅTTE TERSKLER I DISKUSJONEN

10 000

Skatte- og avgiftslovgivning

20 000

Forbrukeres rett til kontant betaling

40 000

Gjeldende grense for gjenstander / mulig felles grense

10 000 €

Gjeldende grense for tjenester

Regnskap Norges anbefaling

Samkjør grensene for kontantbetalinger i ett felles beløp — særlig mot skatte- og avgiftsregelverket. Lavere grense kan ha positiv AML-effekt, men må veies mot reelle behov for kontant betaling.

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

Tilsynsenhet: sektorkunnskap er nødvendig for måloppnåelse

Høringssvaret utfordrer premisset om at AML-kunnskap bør veie tyngre enn bransjeinnsikt.

ARBEIDSGRUPPENS RETNING

Samle tilsynsansvar i et rendyrket AML/CFT-tilsyn — eller legge oppgaven til Finanstilsynet.

Premisset er at kunnskap om antihvitvasking er viktigere enn sektorkunnskap.

REGNSKAP NORGES VURDERING

Forståelse av bransje, produkter, kunder og handelsprosesser er avgjørende for risikobasert tilsyn.

Uten sektorkunnskap kan tilsynet bli formalitetskontroll, med lav måloppnåelse.

Anbefaling: Behold sektortilsyn der de fungerer godt, gi klare prioriteringsinstrukser for AML, og fordel nye sektorer til nærmeste eksisterende tilsynsmiljø.

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

Anbefalt oppfølging fra høringssvaret

Prioriter grep som gjør regelverket forståelig, treffsikkert og finansiert som et samfunnsansvar.

PRIORITERTE BESLUTNINGSPUNKTER

01 Vedta ny antihvitvaskingslov med klar brukerlogikk og tydelige henvisninger til forordningen.

02 Planlegg målrettet bransjeveiledning før ikrafttredelse — ikke vent på AMLA alene.

03 Samordne kontantgrenser i ett felles beløp, særlig mot skatte- og avgiftsreglene.

04 Organiser tilsyn slik at sektorkunnskap bevares og nye sektorer får naturlig tilsynstilknytning.

05 Bygg registre med integrasjon og delegert tilgang, slik at de støtter praktisk kontrollarbeid.

06 Finansier AML-tilsyn over statlige bevilgninger — ikke som ekstra byrde for forpliktede enheter.

Sluttpoeng ***Antihvitvaskingsinnsatsen er et felles samfunnsproblem — og må utformes slik at forpliktede enheter kan levere på samfunnsansvaret.***

Kilde: Regnskap Norge høringssvar Fs2607, 30.04.2026

AMLAs høringer – utfylling av det nye regelverket

Virksomhetens risiko → Kunden → Oppfølging → Rapportering

Virksomhetsinnrettet risikovurdering (Guidelines, art. 10, høring avsluttet)	Minimumskrav til hvordan virksomheten skal identifisere og vurdere egen hvitvaskingsrisiko.
Kundeforhold og transaksjoner (RTS, art. 19, endelig utkast publisert)	Kriterier for når det foreligger kundeforhold, enkeltstående og sammenhengende transaksjoner.
Kundetiltak (CDD) (RTS, art. 28 , endelig utkast publisert)	Konkretiserer hvilke opplysninger og dokumenter som skal innhentes og kontrolleres.
Løpende oppfølging (Guidelines, art. 26 , høring avsluttet)	Oppdatering av kundeopplysninger og overvåking av transaksjoner og aktiviteter.
Risikovurdering av rapporteringspliktige i ikke-finansiell sektor (RTS, AMLD6 art. 40(2) , høring avsluttet)	Tilsynets vurdering av rapporteringspliktiges iboende og gjenværende risiko

I tillegg: konsernkrav (RTS art. 16–17, endelig utkast publisert), reaksjoner/sanksjoner (RTS AMLD6 art. 53 , endelig utkast publisert), rapportering av mistanke (ITS, art. 69, høring avsluttet) og informasjonsutveksling mellom FIU-er (RTS AMLD6 art. 31, høring avsluttet).

AMLR gir hovedreglene. AMLAs RTS (hva), ITS (hvordan) og Guidelines skal gjøre reglene mer konkrete og operative.

Risikovurderingen skal være et styringsverktøy

Fs2615: «Kjenn deg selv» og anerkjente prinsipper for risiko- og kvalitetsstyring

Metoden skal hjelpe foretaket å forstå egne sårbarheter og prioritere tiltak som virker.

Kilde: Fs2615: Metode, evidens og faglig skjønn.

Kontrollkvalitet og restrisiko må være etterprøvbart

Fs2615: En tilpasset beskrivelse kan være tilstrekkelig for mange regnskapsforetak

1	**Iboende risiko**	Hvilke risikoer er foretaket eksponert for?
2	**Etablerte tiltak**	Hvilke rutiner og kontroller håndterer risikoene?
3	**Restrisiko**	Hvilke svakheter gjenstår etter tiltakene?
4	**Oppfølging**	Hvordan evaluerer og oppdaterer foretaket tiltakene?

Vurderingen må samlet gi et realistisk og etterprøvbart bilde av risiko og risikohåndtering.

Kilde: Fs2615: Kontrollkvalitet og restrisiko samt behov for sektorbasert veiledning.

Dette ber vi AMLA om

VÅRE VIKTIGSTE ENDRINGSFORSLAG

Felles retning fra risikovurdering til løpende oppfølging av kundeforholdet

ENKLERE OG MER TREFFSIKRE RETNINGSLINJER

01 Skriv korte, prinsippbaserte retningslinjer som også de minste foretakene kan bruke.

02 Skill operative krav og prinsipper tydelig fra eksempler, kilder og tekniske forklaringer.

03 Konkretiser forholdsmessighet i omfang, metode, dokumentasjon og oppfølgingsfrekvens.

04 Anerkjenn kvalitative vurderinger, faglig skjønn og egnede manuelle kontroller.

05 Gi sektorbaserte eksempler og metodestøtte for ulike typer forpliktede enheter.

06 Knytt risikovurdering, tiltak og oppfølging tettere sammen, med regelmessig evaluering.

Felles mål ***Ressursene skal gå til å forstå reell risiko og til tiltak som gir bedre effekt.***

Kilder: Fs2615, avsluttende merknad. Fs2618, generelle merknader og svar på spørsmål 7.

REGNSKAP
NORGE